Št. 6. V Gorici, dne 20. januvarija 1899. **Tečaj XXIX.**

SOČA

(Večerno izdanje).

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsak **torek in petek, zjutranje izdanje** opoldne, **večerno izdanje** pa ob 5. uri popoldne, in stane z **„Gospodarskim Listom“** in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . gld. 6·—
pol leta . . . . . „ 3·—
četrt leta . . . . . „ 1·50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici štv. 9 v Gorici v «Goriški Tiskarni» A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. **Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.**

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od «Soče» trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1·20.

«Soča» in «Primorec» se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Uredništvo in odpravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadstr. zadej. — Urednik sprejemlje stranke vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo **le upravništvu.**

Nefrankovanih pisem ne sprejemije ne uredništvo ne upravništvo.

Oglasi in poslanice

se računijo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen «Soče» in «Primorca» še **„Slovansko knjižnico“**, katera izhaja mesečno v snopičih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vseletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v «Slov. knjižnici» se računijo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. **Bog in narod!** «Gor. Tiskarna» A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Kriza v deželnem zboru.

Za abstinenco slovenskih poslancev je prišla abstinenca na italijanski strani. Ker je odstopil tudi deželni glavar grof Franc Coronini — je nastala v našem deželnem zboru kriza, ki se mora rešiti, ako sploh hočemo dalje voziti deželni voz, kajti deželni zbor ni sklepčen, ako se udeleže sej tudi vsi Slovenci z nadškofom vred. Nasprotno pa je bil zbor sklepčen z italijanskimi poslanci in nadškofom.

Italijanski poslanci so izostali iz deželnega zbora in podali znano izjavo, katero moramo še nekoliko osvetliti.

Italijani so napovedali tiho obstrukcijo vladnemu predlogu o deželnem šolskem zakonu, kajti izjavili so, da se ne udeleže nijedne seje, v kateri bi prišlo to vprašanje na dnevni red. Oni torej nočejo niti javnega razpravljanja o tem vprašanju.

Gospôda na italijanski strani vé dobro, da brez njenih glasov zdaj ni mogoče spraviti onega zakona pod streho, — vendar uporablja že ob taki priliki politiko abstinence, ki se preminja v njej ugodnem položaju v — tiho obstrukcijo. Mi smo jako radovedni, ali se vlada zbog te upornosti na strani Italijanov, katere je doslej vedno božkala in jim razsipala milijone v nenasitno grlo.

Zadnjič smo že primerno zavrnili drzno zahtevo, da bi moral tudi podglavar-Slovenec enako žaljivo prezirati jezik deželne večine, kakor to delajo Italijani. Nekaj takega zahtevati od voditelja Slovencev in smatrati izpolnitev te zahteve kot pogoj sodelovanju Italijanov v vprašanjih navadne vrednosti — je pač predrznost, ki presega vse meje! Na tako izjavo italijanskih poslancev moramo odgovoriti Slovenci z najodločnejšim protestom. Ali ne le to! Zdaj je prišel čas, da se mora v deželnem zboru in odboru marsikaj premeniti! Vse notranje uradovanje mora biti slovensko-italijansko. Seje deželnega zbora se morajo voditi po kranjskem in češkem uzorcu, enako mora biti sestavljen bezopisni zapisnik. Skratka: slovenščina mora zasesti v deželni hiši njej določeno — prvo mesto. Na italijanske prepotence je na pravem mestu edino tak odgovor od slovenske strani!

Kakó konča ta kriza? Ako ostane na krmilu sedanja vlada, še bolje pa, ako se spremeni v parlamentarno vlado složne desnice, — tedaj se kriza ne reši Slovencem na škodo. Ali smo preveliki svetlogledci?! Kdo ve da ne!

Na Dunaju v visokih krogih pa so razmere jako nestalne; kdor je danes na vrhuncu — jutri nič več ne šteje. Najraje pa se v Avstriji vse spreobrača na škodo Slovanom, a najhuje smo tepeni vselej mi Slovenci in Hrvatje na jugu! Ali naj se obistini ta stara pesem tudi ob tej priliki? Kdo vé?!

Eno pa je gotovo, in sicer: Goriški Slovenci smo pripravljeni na najgorše! Naj se le zakadé nad nas najzlobniše peklenske sile — ne upognejo nas! Naj napolnijo z nami vse ječnišnice — ne uničijo nas! Pride dan, ko bomo vedeli ločiti svoje prijatelje od sovražnikov in plačevati vse po zaslugi! Ni še sodnji dan!

Naši čitatelji pa vidijo zopet in zopet, kakó težavno stališče imajo naši poslanci, vidijo lahko še le zdaj najbolj jasno, kakó podli so bili napadi v nekih listih, ki so brezpogojno gonili Slovence v deželni zbor. — Pisarenje in rogoborenje proti našim poslancem itd. pred letošnjim zasedanjem ostane grd madež na slovenskem imenu. Res je, da so ga zagrešili posamičniki, ali žalostno je, da so taki odnosaji sploh mogoči med nami! Govorili in svarili smo dovolj, da so časi resni, da je treba zatajevanja in žrtev, ako hočemo doseči velike cilje, no v odgovor smo dobivali psovke, zaničevanje, zasmehovanje. Naj bi vsaj ti zadnji dogodki odprli oči vsaki zaslepljeni in zapeljani slovenski ovčici, da bo videla, kakó složni moramo biti, ako hočemo zmagati svoje zaklete sovražnike, in kakó velik narodov škodljivec je tisti, ki seje v takó kritičnih časih razpor med brati.

DOPISI.

Iz Gorice. — (Kako rešiti vprašanje o šolskem zalogu?) — Načrt zakona o šolskem zalogu, predložen goriškemu deželnemu zboru po visoki vladi v zadnjem zasedanju, je zamotal še bolj štreno našega političkega življenja, nego je že bila. Italijanski „benjaminčki“ in razvajenci so vladi takoj odpovedali pokorščino, ko hitro se je predrznila, predložiti brez njihovega dovoljenja predlog, ki bi bil sicer Furlanom, a tudi Slovencem v korist. V posebni izjavi do Nj. ekscelence g. namestnika in posredno do Nj. ekscelence grofa Thun-a zatrjujejo, da ne pridejo več v zbornico, ako pride označen načrt zakona še na dnevni red. Če je že to strašna pluska visoki vladi v obraz, je od druge strani izraz neizmernega zaničevanja in drznega izzivanja slov. ljudstva in slovenskih poslancev, da ne sme priti v našej zbornici niti na dnevni red in v razpravo načrt zakona, ki bi odgovarjal le delomá opravičenim zahtevam goriških Slovencev! Vse kronovine v Avstriji so že vpeljale tako zvani šolski zalog, povsod skrbi v prvi vrsti dežela in deželni zbor za potrebe ljudskih učiteljev v deželi; pri nas pa je to že povod italijanskim poslancem, da ne pridejo več v zbornico, ako se le misel o šolskem zalogu prinese v deželni zbor. To je nečuveno; v tem postopanju se najlepše zrcali vsa perfidnost, osabna nestrpnost in izzivajoča ohlost naših nasprotnikov. Samo iz tega koraka izprevidi lahko vlada, kako daleč je že prišla v svojo politiko v Primorju!

Namen voditelja italijanske stranke je jasen: strahovati je dal deželnega glavarja po brezozirnih radikalcih, strahovati je hotel knezo-nadškofa, a strahovati hoče tudi gospoda namestnika in osrednjo vlado po poslancih in naročenih protestih iz Furlanije, da bi potem on gospodoval v deželi, visoka vlada pa naj bi še naprej pomagala povečavati sijaj njegove mogočnosti s tem, da bi podpirala na njegov predlog podjetja zelo dvomljive vrednosti z milijoni in stotisočaki!

Ako se vlada uda temu terorizmu ter bi si ne upala izvesti niti najpohlevnejše, opravičene zahteve goriških Slovencev, potem mora nastati — ne umeten — ampak naraven upor med Slovenci, kakoršnega ni še videla dežela. Vsak človek mora pripoznati opravičnost vladinega predloga, kateri je prinesla v zadnjem zasedanju v goriški deželni zbor. Ako vlada nema toliko poguma, da bi se vstavljala drzni zahtevi razvajenih goriških benjaminov, naj ne pride njeni predlog niti v razpravo, potem je izgubila tukaj vsako veljavo, a potem morajo priti do besede slovenski poslanci in — slov. ljudstvo!

Temu navskrižju se vlada lahko izogne tako, da podpira slovenske okraje, tolminski, sežanski in goriško okolico, z onim zneskom, kateri je nameravala dati v pomoč celej deželi. Slovensko ljudstvo bi bilo s tem zadovoljno in slovenski poslanci bi se morda za vselej odrekli pravici, naj se vpelje tudi pri nas dež. šolski zalog. Italijani bi tedi ne imeli niti najmanjsega povoda za pritožbe, kajti njim bi se vsestransko vstreglo. Vladni načrt zakona bi izginil iz zbornice goriške, in Furlanom se ne bi bilo več bati, da jim bode potrebno prispevati za vzdrževanje slov. ljudskih šol. Sploh pa ljudstvo, kateremu daje vlada milijone za dvomljiva podjetja, letnih 50.000 gl. za prazno železnico, katera vozi iz Tržiča v Červinjan, stotisočake za čisto nepotrebni tramvaj, kateri se na tihem in polagoma že pripravlja, to ljudstvo, ki se je vladinih dobrot že preobjedlo, nema pravice, da bi zavistno vladi očitalo, zakaj daje Slovencem nekoliko tisočakov na leto v podporo neznosnega šolskega bremena!

Opomba uredništva. To bi bilo nekaj, ali bolje na vsak način je, ako imamo zakon, kakor pa če smo odvisni le od podpor, katere bi utegnile v slučajih celo izostati! Naloga vladi bodi, da prodrè s predloženim načrtom zakona, ter da ne kapitaluje na nikak način zopet pred Italijani! Stvar je obče koristi za celo deželo, in če so drugodi po vseh deželah v državi taki zakoni, zakaj bi ga ne bilo baš v naši deželi — Italijanom na ljubo!

Iz Ročinja. — Da Ročinj ni zadnja vas na Slovenskem, priča tudi to, da imamo pri nas celó žensko podružnico sv. Cirila in Metoda, katere nimajo niti naši sosedje Kanalci, kakor tudi ne marsikateri drugi slovenski trg. Za ustanovitev te podružnice se je posebno trudila naša vrla učiteljica, katera zasluži vse priznanje. Žalostno pa je, da so pri nas tri „gospice“, (drugače: tri

---

— 107 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE

Poslov. Podravski.

(Drugi zvezek).

(Dalje).

OSMA KNJIGA.

In glejte, ko je bil sam izpostavljen v največjo nevarnost, se je On, brigajoč se jedino za trpljenje bližnjega, dotaknil služabnikovega ušesa ter ga s tem ozdravil.

Sovražniki in prijatelji so se enako začudili.

„Brezdvomno se jim ne dá zvezati,“ takó si je mislil Ben-Hur.

Med tem pa reče Nazarenec, obrnivši se k učencu:

„Vtakni svoj meč v nožnico: kajti vsi, kateri za meč prijemajo, bodo z mečem pokončani. Ali mar naj ne pijem keliha, ki ga mi je dal Oče?“

Kaj so značile te besede? Juda, ne razumevši povsem njih pomena, je razumel samo to, da ne napovedujejo upora.

V njegovo srce je znovič vstopila nezaupnost, toda čakal je dalje.

A Kristus, obrnivši se k napadnikom, nadaljuje:

„Kakor razbojnika ste me prišli lovit z meči in koli. Vsaki dan sem bil med vami ter učil v svetišču, pa me niste vjeli. Toda to je vaša ura in moč teme.“

Tolpa, otresši se prvega strahu, Ga je obkolila.

Končno se je Ben-Hur zganil. Pogledal je naokrog, da bi pozval one, ki so ga pomilovali, na boj, toda ni jih bilo več med tolpo; ostali so samo rimski pretepači in telovaji.

Okrog Nazarenca so se motali legijonisti ter Ga vezali z vrvmi.

Čez njihove glave pa je sedaj v dimu, sedaj v luči bakelj, migala na Judo sladka postava jetnika.

Šel je pokoren, tih, izročen v nemilost sovražnikov, prodan od svojcev.

„A vendar, ko bi bil hotel“, si je mislil Juda, pomilovalno ga gledaje, „ko bi bil hotel, bi se bil ubranil. Z jednim dihom bi bil razprašil napadnike. In kakšen je ta kelih, ki Mu ga je poslal Oče? In kdo je bil ta Oče, katerega je ljubil takó vneto?“

Čimdalje več tajnostij je stopilo pred mladeniča.

Ko so Nazarenca zvezali, je krenila tolpa nazaj proti mestu. Vojaki so šli spredaj.

Ben-Hur je bil nemiren, nezadovoljen sam s seboj.

Tam, med rabini, kjer so baklje najjasneje svetile, je šel tesarjev Sin.

V Judovi glavi se nakrat rodi neki sklep. Sklenil je, Ga še enkrat videti ter Ga nekaj vprašati.

Slekši raz sebe vrhno obleko, jo je vrgel na zid ter urno zdirjal za oddaljajočim se sprevodom. Tu si je jel delati pot med gnječo, hoteč dospeti na sredo.

Polagoma se je pridrenjal k človeku, ki je držal konec vrvi, s katero je bil zvezan jetnik.

Nazarenec je šel počasi, z glavo, pobešeno na prsi, a roke je imel zvezane na hrbtu, in dolgi lasje so se Mu vsipavali po licu. Zdelo se je, da ni videl tega, kar se je godilo okrog Njega.

Spredaj so stopali rabini, pri vsakem koraku nemirno se oziraje po jetniku.

Ben-Hur vzame služabniku vrv iz rok.

„Učenik, Učenik!“ pošepeta na uho Mesiju, „ali me čuješ, Učenik! Zarotim Te za jedno besedo! Povej mi...“

Služabnik mu je hotel vzeti vrv.

„Povej mi“, nadaljuje Juda, „ali prostovoljno greš ž njimi?“

Navzočim je jelo biti čudno to mladenčevo ravnanje.

„Kdo si ti?“ so ga povpraševali jezno.

Ne mené se za to, je on nadaljeval:

„Učenik! Tvoj privržence sem. Povej, prosim Te! Ako ti privedem oboroženo krdelo, ali ne zavržeš naše pomoči?“

Nazarenec mu ni dal znamenja, da bi mu te besede prišle na ušesa. Ni pokimal z glavo, niti ozrl se ni na mladenča.

Iz vsega vedenja je bilo spoznati, kakor bi hotel reči:

„Pusti me moji usodi. Zapuščen sem od prijateljev, svet me noče poznati. Grem, a sam ne vem kam, in malo mi je to mar. Pusti me!“

Nekoliko rok nakrat pograbi Ben-Hura. Med rabini nastane krič:

„To je jeden njegovih! Zvežite ga! V smrt ž njim!“

Jeza je deseterokrat pomnožila Judovo moč. Na desno in levo se otepajoč napadnikov, je planil kar v središče tolpe, pustivši onim, ki so ga hoteli pridržati, v rokah samo cunje.

In dirjal je takó nag do zida, kjer je bil pustil vrhno obleko. Ogrnivši jo v naglici, je stekel h „khanu“ in od ondot na čilem Aldebaranu, varen pred proganjalci, odjezdil k šotorom, razpetim ob Cedronu.

„Jutri“, je sklenil sam pri sebi, „jutri se moram videti z Nazarencem; ko naju nihče ne bo videl, utegne mi dati odgovor.“

In ko si je takó obetal, ni vedel, da so Mesija peljali pred Anaza, kjer bi ga imeli obsoditi še to noč.

roč. gracije), katere so jo pri tem, namesto da bi jo podpirale v njenem prizadevanju, na vso moč ovirale, in katere sedaj na vsak način skušajo uničiti sad njenega truda. Njihovih imen ni vredno tukaj imenovati. Zavedne žene in dekleta pa bodo kljub njihovemu obrekovanju ostale zveste novoustanovljeni podružnici.

Tudi naše „Bralno in pevsko društvo“ vrlo napreduje. Pred kratkim so se vršile volitve novega odbora. Od neke strani se je zahtevalo od odbornikov, naj društvo opusti „Sočo“, toda ti so se morali tej naivni zahtevi smejati in so ob enem pokazali, da se ne dajo strahovati, in da jim je skrb, da se postavi društvo na lastne noge. V bralni sobi leže: «Dolenjske novice» in še nekaj podobnih listov, kateri nimajo pomena za naše kraje, čemu to? Bolje je, da je manj listov, kateri so pa društvena lastnina, in katere ljudje radi berejo. Veselo znamenje je, da se fantje močno zanimajo za društvo. — Skoraj vsi slovenski listi, še celo «Süden», so poročali, da zidamo poslopje za mlekarnico. «Mlekarnico» že imamo, a manjkajo nam še krave, ki bi dajale mleko! Ročinjec.

Domače in razne novice.

„Narodova“ polemika. — Tekom zadnjih mesecev imamo Primorci z ljubljanskim „Slov. Narodom“ rezek časnikarski boj. Toda na vsak pojav v „Soči“ je sledil v „Narodu“ strasten izbruh prekipelega žolča na — mojo osebo. Ali sem jaz pisal v „Sočo“ ali kdo drugi, za to se niti ni vprašalo, toliko manj, kaj je bilo pisano, marveč vsula se je toča psovk, zaničevanj in zasmehovanj kar na mojo glavo. — Tako „polemiko“ je izborno ocenila „Edinost“. Tudi na neki sestavek v „Soči“ v zadnjih dneh, kateri sem i jaz čital šele potem, ko je bila „Soča“ tiskana, ki je prišel torej iz drugega peresa in ga prej jaz tudi videl nisem, — je sledil v „Narodu“ dopis „z Goriškega“, ki nima drugega jedra nego lepo kopico psovk, zaničevanj in zasmehovanj na mojo glavo. Da bi bila mera psovanja toliko dovršeneja in da bi „plemeniti“ dopisnik toliko bolje dosegel svoj namen, prebosti mojo sicer že utrjeno kožo nasproti osebnim napadom, je privlekel na dan starodavno kmečko-zarobljeno zmerjanje iz mladostne preteklosti, češ: s tem ga pa zadenem v živo!

Da se dobi med goriškimi Slovenci tako „plemenit“ človek, je živa istina, saj imam opraviti ž njegovim širokoznanim jezikom že od l. 1890. — toda žalosten pojav v Slovencih je to, da ugleden slovenski list take podlosti takó radovoljno sprejema, kakor dela to „Narod“. — Zloglasna „Stara Soča“, za njo sramotnega spomina „Sloga“ in „Goriški Vestnik“ so iz istega vira prepolni takih izbruhov, kakor omenjeni dopis v „Narodu“. Nekoliko časa je dobil zavetja v „Prim. Listu“, a zdaj mu je dobro došel razpor „Soče“ z „Narodom“, da v tem listu nadaljuje svojo obrt, dasi se doma štuli med „krščanske socijaliste“ z edinim namenom: delati zgago med goriškimi Slovenci. Ako hoče „Narod“ izvedeti, kakó v Gorici sodimo vse te pojave, naj le popraša kjerkoli, izvzemši tega starega intriganta in „malo ekscelenco“. Dostavljam le še, da me vse dosedanje brcanje ni odpravilo od narodnega dela in me tudi ti najnovejši napadi ne utrudijo. A. G.

Smrtna kosa. V torek so položili k večnemu počitku 82 let starega notarja Friderika Dela Bona. Mož je bil dobro znan tudi Slovencem in je poznal naš jezik prav dobro, kakor je tudi govoril celo vrsto jezikov. V svojem uradovanju je bil do skrajnosti natančen, nekam boječ, v vsem svojem življenju pa čudak! Pisarno, stanovanje, spalnico, je imel vse skupaj; živil se je kaj slabo ter jedel le kakošno malenkost na dan, in še tisto navadno mrzlo; spal je na zofi. Hodil je v kaki ponošeni obleki po mestu, čeprav je imel domá na razpolago novo.

Bil je tudi nekaj časa mestni starešina ter na sploh znana oseba. Njegov brat je bil škof v Tridentu.

Oče pokojnega je bil prišel iz Italije v Gorico z grofom Thurnom, in ko je ta ustanovil tu „Monte di Pietá,“ je bil on prvi ravnatelj temu zavodu.

Pogreba se je udeležilo veliko občinstva.

C. kr. pretura v Gorici. Dočim se je po celi okolici strogo zaukazalo, da se morajo gnojne jame pokriti in hermetično zapreti, da se ljudstvo obvaruje kuge, so na tukajšnji preturi, kjer je nad 100 jetnikov, in kamor prihaja vsaki dan velika množica ljudij iz mesta in okolice, taki odnošaji, da se mora zgražati tudi najzadnji berač, ker take nesnage ni bilo niti v antidiluvijanski dobi. Tudi je poslopje vsak trenutek v nevarnosti, da se podere. V slednji kot se je vgnezdil naravnost smrtonosni smrad in iz zijavih razpoklin puhti sapa, živa samih strupenih bakcilov. Stranke, ki morajo v teh prostorih čakati, cepajo v omedlevico. Za jetnike pa je pretura prava „Isle de diable“. Kaj pravi g. Cecconi? In kaj g. cesarski svetnik protofizik dr. Arone Luzzatto? Ali ni skrajni čas, da pride posebna tehnično-zdravstvena komisija na lice mesta pregledat in „študirat“ te kanibalske razmere? Cela okolica do Goriščeka je vsmrajena in okužena! Nesrečni sosedje!

Uradnik, ki ne zna slovenski, a hoče biti imenovan za Gorico, je sin bivšega predsednika g. Sbisà, ki hoče biti svetovalstven tajnik pod krilom ljubljene mamice v Gorici. Ž njim bi se število Goričanov pri tukajšnjih sodnijah pomnožilo takó, da bi kmalu lahko peli unisono „siamo tutti una famiglia!“ — Mi vemo, da g. Sbisà ne zna slovenskega jezika, zató je v Gorici nemogoč! Ako bo imenovan, ker je baje minister to obljubil laškim poslancem, se pokaže kmalu, da tu ni za rabo! To povemo naprej! Morda pa mu dajo odpust, da bo pisal — drame za lahonske demonstracije v gledališču?!

C. kr. uradniki z italijanskimi kokardami. — Nekje je društvo, kateremu je predsednik neki pisarniški c. kr. sodni uradnik. Ta predsednik je imel na Silvestrovo govor, s katerim je močno škilil doli v Italijo. Ta govor je takó navdušil tri njegove c. kr. tovariše, da so si pripeli — italijanske kokarde na prsi, na ono mesto, kjer bi drugače nosili spominske jubilejne svetinje. — Za danes zamolčimo kraj in imena, a nam je znano vse, ker vemo, da vedó tudi tisti, ki morejo poklicati take ptičke na odgovor. Radovedni smo namreč, kakó bo deloval tudi pri tej priliki znani — Vertuschunsaparat, ki se je takó izborno izkazal n. pr. takrat, ko so c. kr. uradniki razbili cesarskega orla nad tobakarno!

Kako ljubijo resnico. — Po besedah „Karjole“ naj bi bil trdil dr. Verzegnassi, da Slovenci niso nikdar nič storili v svojih okrajih za šole, in sedaj naj bi se vse dopolnilo z italijanskim denarjem.

„Perchè gli Slavi non hanno fatto mai niente nei loro distretti ed ora con i denari degli italiani vorrebbero supplire a tutto“.

Skoro ni verjetno, da bi bil dr. Verzegnassi to izustil, ker kot deželnega odbora prisednik in kot ud c. kr. okraj. š. sveta bi moral vendar biti bolj poučen o tem, kar se godi v šolskih zadevah na Goriškem. V zavrnitev te trditve naj za danes navedemo le nekatera dejstva. V minulih 20 letih se je sezidalo sledeče š. hiše, kolikor za gotovo vemo.

1. V tolminskem okraju: V Logu, Čez-Soči, Bovcu (dozidalo), v Kobaridu, Kredu, Breginju, Livku, Drežnici, Tolminu, Volčah, pri Sv. Luciji, Podmelcu, Tribuši, Otaležu, Cerknem, za kar se je potrosilo nad 180.000 goldinarjev.

2. V okraju goriške okolice: V Ročinju, Kanalu (predelalo), Ligu, Gorenjempolju, Desklah, Plaveh, Batah, Banjšicah, Lokovcu, Ternovem, Dolu, Ajdovščini, Križu, Kamnjah (dozidalo) Černičah, Oseku, Šempasu, Kronbergu, Žabljah, Šmarjah, Gaberjah, Dornbergu, Prvačini, Št. Petru, Št. Andrežu, Sovodnjah, Gaberjah, Vrhu, Opatjemselu Podgori, Pevmi, Št. Ferjanu, Št. Martinu, Cerovem, Podsabotinu, za kar se je potrosilo nad 250.000 goldinarjev.

3. V sežanskem okraju: V Sežani, Škrbini, Nabrežini, Skopem, Velikemdolu, Lokvi, Vojšćici, Pliskovici, Tomaju (dozidalo), Štanjelu, Brestovici itd. Potrosilo se je gotovo 130.000.

V gradiščanskem okraju. V Gradišču, Gradežu, in Fiumicelu. Torej edino v 3 krajih.

G. dr. Verzegnassi poreče, da se je zidalo tudi v Tržiču, Ogleju, Zagraju, Muši, Marianu itd. A v teh poslednih krajih so zidale dotične občine, katere udobivajo iz okraj. š. zaloga stalno določene letne najemščine. Zato plačuje gradiščanski okraj za najemščine š. prostorov okoli gld. 20.000 na leto, med tem ko vsi drugi slovenski okraji ne plačujejo niti polovice tega!

Če je dr. Verzegnassi v istini tako govoril, tedaj je pač to predrznost, katere ne moremo prav označiti.

Znano pa je nam, da ta mož je govoril že večkrat kaj takega, da smo se čudili, kako more sploh tako govoriti!

Vemo dalje, da italijanskim listom je dobro vsako orodje, kadar se bojujejo proti kaki reči, če tudi je ista še tako poštena. Žalostno pa je, da listi dobivajo poročila ali navodila od mož, ki bi morali govoriti resnico, a je vedoma nočejo govoriti. Toda, saj poznate to laško kliko! Vsi so si jednaki od prvega do zadnjega, kadar gredo proti Slovencem, in dobre jim pride vse, da le slepijo občinstvo. Prave pojme o resnici in pravici so že zdavnaj zakopali med staro šaro.

Don Zanetti — se je poboljšal. — Na shodu laških županov v Trstu je bil poleg Blaža z Razdrtega in dr. Verzegnassija navzoč tudi don Zanetti. Malo se je zakasnil, pravijo italijanski listi, ali prišel je le ob pravem času, da je prisostvoval onemu groznemu protestu.

Ni še tako dolgo, ko sta „Karjola“ in „Sentinella“ očitala donu Zanettiju, da dela v korist Slovencem, da ne zastopa prav italijanskih interesov, da je podkupljen s slovenskim denarjem, ter sta zahtevala opetovano, da mora odstopiti. Don Zanetti se je nekoliko časa branil, potem pa se ni hotel več oglašati na razne napade, temveč je bil lepo tiho. Odpovedati se ni hotel, ker že vé, da se splača hoditi na Dunaj, pač pa se je poboljšal. S svojimi tovariši hodi zopet čez drn in strn, nikjeri ga ne manjka, in tako je moral biti navzoč tudi v Trstu na županskemu shodu. Črna suknja ga prav nič ne ovira, da se udeležuje shodov, ki so naperjeni proti pošteni slovanski stvari!

Slika iz Raštela. — V Raštelu je navadno prav živahno, posebno pa še ob tržnih dneh. Tačas prinesejo okoličani v svojih žepih denarje, s katerimi si nakupijo raznega blaga. Italijanski trgovci v Raštelu pa imajo grozovito poželjenje po slovenskem denarju, in zato vabijo in vlačijo Slovence v svoje prodajalnice. Poznamo nekega takega laškega trgovca, ki je pred kratkim časom prijel na sredi Raštela slovenske okoličane ter jih vlekel v magazin, ga zaprl, in jih izpustil še le potem, ko so nakupili blaga. Tako so prilizujeni in hinavski ti laški tiči, da se kar topé od prilizujenosti, in pa obljubljati znajo! „Dobra kupa“, „Vam ga damo pol zastonj“ itd. Ali čujte, kaj vse je obljubila — pred nekaj dnevi je bilo to — neka laška trgovka slovenski okoličanki. Ta je šla po Raštelu z namenom, kupiti raznega blaga, a ne pri Italijanu, temveč pri slovenskem trgovcu. Kar jo začne vabiti trgovka: **Pejte ga šem, pejte ga tò, pejte ga pri naš, ano če ga kupite pri naš, Vam ga damo dobra kupa. Vam ga damo koštla, župa, mašù in šejnk!**

Res, vabljive, strašno zapeljive so bile te besede, da se jim je okoličanka prav od srca nasmejala, ali ujeti pa se le ni dala laški zvitosti, temveč je šla naprej ter kupila pri slovenskem trgovcu svoje potrebščine. Slika iz Gorice, mesta z „laškim“ značajem!

Iz Trsta v Gorico. — Dné 10. t. m. je bilo od neke slovenske tvrdke na kolodvoru v Trstu oddano pismo s tiskanim naslovom: Slavna Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici. Pismo je romalo iz Trsta v Veliko Gorico na Hrvaškem in od tam nazaj v Trst, kamor je dospelo 14. t. m. Na tržaški pošti so bili tako „kunštni“, da so pismo vrnili tvrdki, čeprav ni bilo na njem nikakega pečata goriške pošte. Pismo je prišlo potem po privatni osobi v Gorico na svoje določeno — mesto!

Jako točno! Pismu se je godilo tako samo radi tega, ker nosi slovenski naslov. Zadnji čas je pač, da se po poštah v Trstu privadijo slovenščine in malo geografije!

Sicer pa na ta škandalozen dogodek zaslužijo oni uradniki, ki so to zakrivili, da jih s palico zapode iz službe! Take ljudi sprejemajo v cesarske službe na Primorskem!

Ne samo „un poco“, ampak popolnoma. — Včerajšnji „Corriere“ pripoveduje, da pri goriškem dež. odboru bo praznih nekaj mest, in za to roti laško mladino, naj se takoj potrudi ter vloži pravočasno potrebne prošnje. Slovenski prosilci bi morali predložiti dokaze o popolnem znanju laškega jezika, a za Italijane nasprotno se ne sme zahtevati popolnega znanja slovenskega jezika, pač pa je gotovo potrebno, da prosilci znajo tudi „un poco di sloveno“. Uradni jezik je „še vedno“ edino italijanski, čeprav ga hočejo izpodriniti „caporioni russofili“. Tako! — „Še vedno“, pa morda pride čas, ko ne bo več, in zato morajo prosilci izkazati točno znanje vsega tega, kar se v razpisu takih služeb zahteva! Javne službe niso zato, da bi Italijani lenarili po uradih ter mešali akte in slovenske vloge metali v kot, ker bi jih ne razumeli, pač pa morajo zasesti taka mesta v vsakem pogledu zadostno kvalifikovani ljudje! Če slovenski prosilci izkažejo boljšo uporabljivost pred laškimi konkurenti, in to se lahko zgodi, morajo dobiti tiste službe Slovenci in ne Italijani! Prizadeti, na noge!

Magistratove pijavke. — Govorili smo že, kakó magistratovi služabniki silijo naše ljudi, da morajo plačevati več nego so dolžni. Evo zopet kričeč slučaj.

Včeraj je pripeljal Jožef Gabrijelčič iz Prelesja (Anhovo) št. 8. naročen voz drv nekemu Janezu G. v ulici Formica. — Na Goriščeku ga je ustavil mestni stražnik in zahteval, da mora plačati štantnino. Voznik pravi, da je plačal mitnino in da pelje drva v ulico Formica. Nič ni pomagalo — stražnik mu je vzel luč, da je moral kupiti drugo, ker bi ga sicer lahko kaznovali policijski organi.

Takó delajo z našimi ljudmi v Gorici!

Protest iz Ajella. — Starašinstvo v Ajellu ni hotelo protestovati proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu in proti dež. šol. zalogu za Goriško-Gradiščansko. Zato pa so se bili oglasili v „Karjoli“ 4 iz Ajella, ki so zahtevali protest, ter se čudili, da ga dosedaj še ni bilo! Protesta le ni hotelo biti, no slednjič je vendar prišel! „Il lo. deputato“ A. Miceu protestuje proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu in proti dež. šolskemu zalogu. V svojem protestu pravi, da ljudstvo v Ajellu misli tako, kakor on, da starašinstvo ne se nahaja v celem številu, da bi moglo podati protestno resolucijo, za to pa se oglaša on kot „lo. deputato!“

Miceu se je udal pritisku iz Gorice ter poslal dr. Pajerju protest v svojem imenu, ker starašinstvo v celoti noče protestovati. Da pa baš Ajello popolnoma ne izostane, so uplivali laški „kaporijoni“ v Gorici, da so dobili saj nekaj, kar diši po protestu starašinstva! Samo Miceu je protestoval, ali „Karjola“ pravi vse jedno, da starašinstvo v Ajellu je protestovalo!! In tako se je združila cela Furlanija v protestih proti dež. šol. zalogu! Italijanski mogotci v Gorici znajo res izborno dresovati svoje ljudi! Edinosti bi se mi pač smeli učiti pri njih!!

„Slovenski Jez“ v Biljani je prejel na svojo častitko, v slovenskem jeziku pisano Njegovemu Veličanstvu ob petdesetletnici, nastopni odgovor:

Št. 718-98 P.

Čislanemu predsedništvu katoliškega političkega društva „Slovenski Jez“

v Biljani.

Vsled najvišega dvorskega komorniškega urada dne 15. decembra 1898. št. 1461 naznanjam čislanemu predsedništvu, da Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je blagovolilo milostljivo jubilejsko adreso sprejeti ter ukazati, da se društvu naznani najvišjo zahvalo za dokazano lojalno in patrijotično mišljenje.

C. kr. okrajno glavarstvo
Gorica, dne 5. januvarija 1899.
c. kr. dvorni svetovalec
BOSIZIO, m. p.

V listnici uredništva v „P. L.“ zadnjej številki čitamo:

„G. N.: Č. g. župnik v Soči se je odpovedal župniji. Odpoved pa mora sprejeti in potrditi prevzvišeni. Dosedaj se to najbrže še ni zgodilo, ker ni bilo še uradno objavljeno. Torej nekoliko potrpljenja“.

To omenjamo radi tega, ker smo se svoj čas v listnici tudi mi bavili s tistim gospodom, in ker vemo, da to mnogo njih zanima. Vsa reč se skonča menda v zadovoljstvo stanu, kakor v prid ljudstvu, da se ne širi več tam med njim demoralizovanje.

Dostavek. — Služba župnika v Soči je že razpisana in s tem je to vprašanje rešeno brez dopisov v „Soči“, katerih gradivo smo poslali knezu in nadškofu v presojo in rešitev brez javnega razpravljanja.

„Slovanske knjižnice“ je izšel snopič 82-83. Prinaša korotansko povest „Mla-

---

S težkim srcem se je vrgel na ležišče, toda namesto spanja so ga nadlegovale bedečega turobne prikazni.

Evo kraljestvo židovsko, cilj tolikega truda in želja, kje je bilo?

Bolestno je zreti, kako se zračni gradovi naše domišljije razdirajo drug za drugim, toda kadar propadejo vsi nakrat, kakor brodovi na penastem morju, kakor stavbe ob času potresa, — za koliko je to bolestnejše!

Ben-Hur je z nejevoljo in z obupom zrl na to razvalino svoje prevare; ker pa je bil občutljive narave, torej so jedne slike zakrivale urno druge v glavi in srcu mladeniča, vsled česar so se izza teh razvalin prikazale vkratkem nove sanje.

Namesto sijajne palače na Sionu, je videl tihotno svoje letovišče v Miseneji; namesto odlikovanj in krone, tovarišico življenja.

Nad njunima se je razpenjalo višnjevo italijansko nebo in pod njunimi nogami se je razprostirala najzaljša dežel pod solncem — krajina ob čudovitem napolitanskem zalivu....

Bila je še zanj sreča na svetu, tiha in skromna, toda Bog ve, če ne večja od prve.

IX.

Pohod na Golgato.

Drugo jutro, okolo druge dnevne ure, sta se vstavila dva človeka, prijahajoča skokoma, pri šotorih ob Cedronu, in stopivši s konj vprašala po Huru.

Ni bil še vstal po noči, prebiti brez spanja, toda ukazal je, ju takoj spustiti k sebi.

„Mir z vama, brata!“ je dejal, spoznavši svoja zvesta Galilejca. „Sedita, prosim.“

„Ne“, odvrne starejši, „sedaj ni čas za počitek in razgovor. Vstani, Judov sin ter pojdi z nama! Nazarenec je obsojen v smrt in drevo križa že stoji na Golgati.“

Ben-Hur ju osupel pogleda.

„Drevo križa?“ ponovi zbegan.

„Dà, vjeli so Ga nocojšnjo noč ter obsodili v smrt. Ob svitu so Ga postavili pred Pilata. In ta Ga je sodil, toda ni videl na Njem krivice. Trikrat je odklonil njihovo zahtevo, toda, ko so Ga zatožili za puntarja, ki hoče postati kralj židovski, ter grozili, da zatožijo namestnika pred cesarjem, ako tega oprosti, takrat si je umil Pilat pred ljudstvom roke, rekoč: „Jaz nisem kriv smrti tega pravičnega, vi glejte!“ Oni pa so odgovorili, klicaje...“

„Kdo?“ seže mu Juda nestrpljivo v besedo.

„Oni... duhovni in ljudstvo so klicali besno: „Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke!“

(Dalje pride).

dost", češki spisala Gabr. Preissova, poslov. A. Dermôta. Naročniki dobé knjižico jutri.

Radodarni doneski.

Za „Šolski dom" :

Prejelo naše upravništvo:

Zamorec pri „Attemsu" požrl gld. 1·61. — Gg. Bizjakovo iz Dornberga namesto novoletna voščila gld. 1·— Žganov zamorec v Kobaridu požrl gld. 2·— Štef. Kerkoč, Lokavec gld. 3·—

G. Evgenija Vižintin nabrala pri krstu Bogomila Mikuža pri Sv. Luciji gld. 10·15. Tomaž Blažič iz Reke, daroval gld. 10·— Pevski zbor „Skala" v Šlovrencu pri Neblen na dan Novega leta gld. 3·20 — Gotard Pauletič, župnik v Mirnu gld. 10·— Pri sestavljanju ugovora proti starešinskim volitvam v Šempasu nabral človek brez nog od Št. Mihelcev in Špacapanov, Bimbota in Osečanov gld. 1·50 — V krčmi g. Ant. Terpina v Podgori nabralo se je med prijatelji „Šolskega doma" gld. 1·15 — Olga Kovačičeva vdobila pri igri „Križ Mož" gld. 3·34, katere je zgubil pater Servitius. Eno krono pa je daroval gosp. okr. glavar. Laharnar. Rudež Franc, kaplan v Renčah gld. 1·— Pri odhodnici edinega g. učitelja trirazrednice v Cerknem je požrl zamorec tamošnje Čitalnice gld. 8·— G. Jos. Badalič iz Volč gld. 1·— Zamorec v Ročinju pri Martinu požrl gld. 1·— Skupaj gld. 48·45.

Za „Slogo":

Prejelo naše upravništvo: Dve Solkanki, vsaka 1 krono. — Nabrali rodoljubni starašini v Kanalu po izvolitvi župana dne 12. t. m. gld. 18·50. — Skupaj gld. 19·50.

Društvene vesti.

Poročilo ravnateljstva „Trgovsko-obrtne zadruge" v Gorici z neomejenim jamstvom za opravilni mesec december 1898.

1. Število zadružnikov dne 1. decembra 1898.	991
Narastlo tekom meseca za	65
Padlo tekom meseca	2
Število zadružnikov dne 1. jan. 1899. je znašalo	1074
2. Število deležev dne 1. decembra	188.
Piraslo deležev tekom meseca	111
Odpallo	3
Število deležev dne 1. januvarja znašalo je	1935
	Kron
3. Svota vplačanih deležev do 1. decembra	8807·48
„ „ tekom meseca	7274·34
„ izplačanih	514·40
Svota vplačanih deležev dne 1. januvarja	9483·42
Svota podpisanih deležev po 200 kron dne 1. januvarja	386500
4. Predujmov je bilo izplačanih do 1. dec.	256180·28
Piraslo tekom meseca	26263·50
Odplačalo	9048·16
Stanje predujmov dne 1. januvarja	273395·62
5. Dopolnilni zaklad je znašal 1. decembra	13307·68
Tekom meseca se je doplačalo	1603·85
Stanje dopolnilnega zaklada dne 1. jan.	14911·53
6. Tekom meseca prosilo je 666 prositeljev za predujme v znesku	481552·76
Dovolilo se je v znesku	349856·46
Izplačalo	344456·46
7. Hranilne vloge so znašale dne 1. decembra	146206·68
Vložilo se je tekom meseca	29789·74
Izplačalo	7542·—
Stanje hranilnih vlog dne 1. januvarja v 160 knjižicah poprek po 1052 kr. 84 vin.	168454·42
8. Gotovine dne 1. decembra	10412·37
Svota prejemkov tekom meseca	56144·06
„ izdatkov	54012·89
Saldo dne 1. januvarja	12543·54
9. Denarnega prometa blagajnice od dne 1. decembra do dne 1. januvarja	120569·32

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. — Predujmi se vračajo v enem ali večtedenskih obrokih z obrestmi vred po dogovoru. Posojila na krajši čas na menjice se obrestujejo po 5·72%. — Seja ravnateljstva je vsak ponedeljek ob šesti uri zvečer.

Uradne ure so od 9. do 12. dopoldne in od 3 do 4 popoldne vsaki dan.

Novo društvo — Na Repentabru so ustanovili novo pevsko društvo „Dom". To je bilo gotovo potrebno, kajti čudno je bilo slišati, da Repentabor, kateri tujci mnogo obiskujejo, nima svojega pevskega društva. Sedaj pa so se zbrali mladenči iz Vel. Repna, Cola, Verhovelj in Ogelj ter so si ustanovili skupno društvo „Dom". Največja zahvala za ustanovitev tega društva pa gre g. Štef. Ozbiču. Društvo je že začelo delovati. Pevovodja mu je g. Iv. Bole, udov šteje že lepo števlo, in med njimi so izvrstne moči.

Upati je, da dobi društvo tudi dosti podpornih udov, da bo moglo uspevati.

Pevska društva uplivajo blagodejno na ljudi, in za to z veseljem pozdravljamo to novo pevsko društvo!

Razgled po svetu.

Iz državnega zbora. — Nemška opozicija je pričela takoj prvi dan v zasedanju z obstrukcijo. Obstrukcijonisti govoré in govoré, zahtevajo glasovanja po imenih, da le zavlačujejo redno delovanje. Za tak predlog o glasovanju po imenih zadostuje 50 glasov, in te dobé obstrukcijonisti vedno lahko, če tudi se vse znane nemške opozicijonalne stranke ne strinjajo z obstrukcijo, kakoršno zahtevajo baš nemški nacijonalci, nemška napredna stranka in Schönererjeva skupinica.

V nagodbenem odseku n. pr. so Nemci tudi takoj začeli z obstrukcijo. Najprej so se na dolgo in široko pritoževali, da niso dobili pravočasno povabil za sejo, potem pa je vstal znani Lecher ter je govoril o nagodbi do konca seje, rekoč, da prihodnjič nadaljuje.

Obstrukcija še živi in hoče nadaljevati svoje delo. Zato je prav očitno, da državni zbor s temi življi, ki sedaj v njem ovirajo poslovanje, ni mogoče več izhajati, in nič drugega ne preostane, kot zaključiti drž. zbor.

„Die Information" pravi: „Drž. zbor se je zopet sešel in obstrukcija se je zopet začela, in sicer v najprimitivnejši obliki s predlogi o glasovanju po imenih. Morda je prav, da je tako prišlo, kajti s tem se onemogoča zavlačevanje konečne odločbe. Ako kaj obžaljujemo na tej reči, je k večjemu to, da grof Thun ni imel že takoj prvi dan cesarskega pooblastila, zaključiti drž. zbor. Vsaki nadaljni dan, na kateri se pusti skupaj ta parlament, je pregrešek na državi".

O državnem zboru pravi „Die Information" prav značilno: „Avstrijska zbornica ni samo, kakor rečeno, revna zbornica, temveč tudi nerodna zbornica, večina je nerodna večina in predsedništvo je nerodno predsedništvo. V teh okoliščinah ni nikakih predpogojev, da bi zmagali obstrukcijo. Neverjetno, da skoro nemogoče je to, da bi ta večina spravila do veljave svojo voljo nasproti manjšini". — Ali ima prav?!

Obstrukcija v državnemu zboru. — Nemške stranke nadaljujejo obstrukcijo, a izumile so nov način. Dr. Gross je 19. t. m. zahteval premembo zapisnika zadnje seje in se je o njegovem predlogu moralo imenoma glasovati. Potem so Nemci zahtevali, da se morajo vsi nujni predlogi in vse interpelacije doslovno prečitati, kar doslej ni bila navada. To čitanje je trajalo dolgo. Ob pol peti uri pop. je bila seja po velikanskem viharju zaključena. Socijalni demokratje so obstrukcijoniste silno napadali, in to radi Rieglerjeva predloga glede časniškega kolka. Riegler je bil predlagal: 1. tiskovni odsek naj v 24 urah poroča o odpravi časniškega kolka, 2. poročilo naj pride na dnevni red prihodnje seje. Daszynski je strastno in ognjevito padajal nemške obstrukcijoniste, očitajoč jim, da kompromitujejo parlament, da [illegible] vladi samo usluge z obstrukcijo in ji pripravljajo pot k absolutizmu.

Nastal je hrup, nemški junaki so že dvigali pesti, in bati se je bilo, da pride do pravega pretepa.

Vlada in desnica. — „Slov. kršč. zveza" je v svoji seji zahtevala od načelništva, naj nemudoma izposljuje od vlade odgovor na stavljene zahteve. Ob jednem so naročili načelništvu, naj pri vladi odločno dela na to, da se spremeni sistem popolnoma, posebno na jugu.

Členi parlamentarne komisije desnice so v svoji seji povdarjali, da za desnico je najvažnejše, ako se kaže solidarno nasproti vladi in manjšini. Sklenilo pa se je zahtevati od vlade, naj stori, kar potrebno, da se pojasni razmerje med njo in desnico.

Italijani in Nemci. — „Neue Fr. Presse" je sprožila misel, da bi se glede na sedanji položaj v državnem zboru in na sploh v državi morali združiti Italijani in Nemci, skleniti dvozvezo proti slovanskemu narodu! „Piccolo" pozdravlja to misel ter prigovarja italijanski poslancem, naj pod gotovimi pogoji stopijo v zvezo z Nemci.

Slobodno, naj se združijo! Slovanske vzajemnosti ne sterejo! Prav, da so skupaj, obračunimo ž njimi hkratu, da ne bo potreba z vsakim posebej!

Iz ogerske magnatske zbornice. — V seji dne 18. t. m. je kardinal nadškof Vassary interpeloval ministerskega predsednika glede položaja. Banffy je odgovoril, da vlada za nastali položaj ne more biti odgovorna. Storila je vse, kar je bilo v njenih močeh, da prepeči izredno stanje. Že 6. septembra je bilo jasno, da nagodbeni in budgetni provizorij ne bodeta pravočasno dognana. Vlada je storila vse, da se porazume s opozicijo, a ker porazumljenja ni bilo, mora državno upravo tudi vzlic izrednemu položaju dalje voditi. Zadnji čas so se začela pogajanja z opozicijo. Vlada je pripravljena na žrtve, na noben način pa ne more pripustiti, da bi terorizem manjšine premagal voljo večine. Vlada smatra obnovitev nagodbe za svojo najvažnejšo nalogo, z ozirom na pogajanja z opozicijo pa ne more delovati tako, kakor je potrebno. Kardinal Vassary je vzel Banffyjevo izjavo na znanje, na kar je grof Emerih Széchenyi predlagal, naj se sklene adresa, v kateri se izreka žalost nad nastalimi razmerami in se krona prosi, naj jim čim prej naredi konec.

Namen mirovne konference. — Ruski zunanji minister grof Muravjev je razposlal evropskim vladam nedavno okrožnico, v kateri izraža željo, naj bi se doseglo sporazumljenje v nasledujih točkah: Države naj se mej seboj zavežejo, da za določeno dobo ne bodo pomnožile armade in mornarice ter tudi ne zvišale vojnega proračuna, marveč da ga bodo skušale v bodoče zmanjševati. Prepove naj se uvedba novih vrst orožja ali razstreljivih snovij, ki so silneje kakor dosedanje. Vporaba razstrelivnih snovij v slučaju vojske naj se kolikor mogoče omeji, prepovedane naj bodo pa popolnoma torpedovke ali jednaki stroji v bitkah na morju. Pri vojskah na morju naj se vporabljajo določila genevske pogodbe iz l. 1864 in nevtralizuje brodovje, ki je v slučaju poraza hočejo rešiti premagani. V veljavi naj se načelo posredovanja in razsojevanja v vseh slučajih, koder je to nujno potrebno in primerno. Konference naj se ne vrše v glavnem mestu kake velesile, ker bi tam razni politični interesi slabo vplivali na dela konference. — To so nekako navodila, ki jih daje Rusija ostalim državam.

Zemske ostanke Krištofa Kolumba so prepeljali 18. t. m. s Kube v domovino — Španijo, ter jih položili v Sevili k večnemu počitku v španski zemlji, ker Kuba ne bo več španska.

Razgled po slovanskem svetu.

Italijanska predrznost. — Na protestnem shodu v Trstu dné 18. dec. 1898. je neki italijanski podanik Jul. Rizzola kričal: „Viva l'Italia!" S tem krikom je prišel v navsbrižje s § 355 kaz. z. in 16. t. m. je bila radi tega obravnava pred tržaškim deželnim sodiščem. Dobil je globe gld. 35.

Italijanskim podanikom v Trstu se dobro godi, veliko bolje kot domačinom, zato pa so tako predrzni, da si upajo kričati proti državi, katera jih redi.

Kako lažejo. — „Piccolo" je res mojster v laganju. Tako je na primer poročal, da župan občine Pomjan, znani Gugnaz, je bil tudi navzoč na protestnem županskem shodu v Trstu. Ta občina pa — kakor znano — nima niti župana, niti občinskega zastopa, ker je bil slednji razpuščen vsled italijanskih mahinacij, čeprav je občina slovenska. Oni slavni Gugnaz ni nikak župan, ampak le jeden izmed treh upraviteljev občine. Mož pa se je kot nekdanji župan pomjanski tako proslavil, da mora gotovo vsaki pametni pomjanski občan biti ogorčen, ko vidi, da takega moža proglašajo pomjanskim županom.

„Piccolo" je dalje pripovedoval, da je bil navzoč na protestnem shodu tudi — župan pazinski! Laž, predrzna laž, kakoršno more zapisati le umazani žid.

Pazinski župan, g. dr. Kurelić, se je na to oglasil ter poslal tržaškemu županu dr. Dompieriju tako brzojavko:

„Prejasnemu dr. Dompieriju, zupanu v Trstu.

Municipij in prebivalstvo občine pazinske obžalujeta, da Trst nastopa kakor zaščitnik neprevidne, brutalne, barbarske in infamne agitacije proti pravičnim kulturnim zahtevam, ki ne žalijo pravic drugih. Dr. Kurelić, župan".

Nekateri nemški listi na Dunaju so prinesli poročila, da je pazinski župan brzojavno zahvalil laško sinjorijo v Trstu, ker je pričela živo ugovarjanje nasproti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. Zopet laž! Pazinski župan pač je zahvalil ministerstvo za notranje posle, da se je odločilo, ustanoviti prej navedeni gimnazij.

Laž za lažjo, saj vsa laška politika sloni na lažéh!

Posvarili so *na okr. glavarstvu* v Pulju 72 italijanskih podanikov, ker so se udeležili protestnega shoda proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu, in zažugali so jim, da jih odpeljejo do italijanske meje! No, zadnji čas bi bil, da odneha avstrijska potrpežljivost gledati, kako tujci na jugu dražijo ljudstvo ter netijo prepir, namesto, da bi bili tihi in veseli, da živé pri nas ter uživajo kruhek, kakoršnega jim domovina ne more dati! Italijanski podaniki na jugu so najhujši hujskači, zato: Ven ž njimi, z vsemi hujskači preko luže!

„Zmaga pravice" — pesek v oči! — Pod naslovom „Zmaga pravice" so razni slovenski listi — tudi mi — priobčili vest, da boj za ravnopravnost slovenskega jezika pri graškem nadsodišču je končan, da se je vršila na dan 29. dec. 1898. prva obravnava v slovenskem jeziku. Malce čudno se je nam zdela ona v „Slov. Nar." prvo zabeležena vest, in za to smo pričakovali daljnih razmotrivanj o tem predmetu. No, prišlo je pojasnilo o tisti imenitni „slovenski" obravnavi dné 29. dec. v Gradcu, in sicer Celjska „Domovina" je povedala dné 13. t. m., da tista „zmaga pravice" je le — pesek v oči!

Piše: „Ta vest in dopis v „Slov. Nar.", v katerih se trdi, da je boj za ravnopravnost našega jezika pri istem nadsodišču že končan, odklanjata naravnost nadaljevanje boja; tendenca dopisnika je jasna: pomiriti in razorožiti narod nasproti krivičnemu nastopanju graškega nadsodišča! Izreka dopisnik le potrebo, da se še „nekateri nedostatki" odpravijo in sicer:

1. da se obravnava oklièe v slovenskem jeziku,

2. da se pri istej poroča v slovenskem jeziku in

3. da se razsodba proglasi v slovenskem jeziku.

Povdarjati je bilo treba še eden „nedostatek", da se namreč tudi zapisnik, ki se je pri oni obravnavi le deloma zapisal v slovenskem jeziku, zanaprej zapiše v celoti v tem jeziku. Na ta „nedostatek" je dopisnik pozabil. Sedaj imamo vse „nedostatke" pred seboj, ker po našem skromnem mnenju drugih ni; in če bi bili „vsi ti nedostatki odpravljeni", smemo še le z golovostjo reči, da se je slovensko obravnavalo.

Kaj smo torej dosegli prav za prav? Nič! Da smejo slovenske stranke spregovoriti pri graškem nadsodišču v svojem maternem jeziku, — to je tisti „lepi vspeh", kateri dopisnik opeva; in s tem je ravnopravnost dosežena, je „pravica zmagala", ter imamo sedaj „slovensko obravnavo" pri graškem nadsodišču! Pač žalostno!

Ako se obravnava oklicuje, ako se poroča, ako se razsodba proglaša v nemškem, in le zapisnik deloma, gledé tega kar slovenska stranka predlaga, zapisuje v slovenskem jeziku, — pač ne moremo reči drugače, nego s težkim srcem vzdihniti, da se je „slovenska obravnava" vršila v nemškem jeziku! Kajti slovenski stranki dovolilo se je le spregovoriti v njenem jeziku. In če se je poleg tega obljubilo po končani obravnavi, da se stranki priobči pismena razsodba tudi v slovenskem jeziku, s tem še ni rečeno, da je ta izdaja avtentična; saj take iz nemškega na slovenski jezik prevedene razsodbe dobivamo tudi od najvišega sodišča z Dunaja, in smo jih od sodnih dvorov sploh dobivali do dandanes po starem civilnopravdnem redu v čisto slovenskih pravdah".

In dalje: „Sodni dvori so reševali po starem zakonu v tajnih sejah pravde; v teh poročalo, sklepalo in razsojevalo se je vse v nemškem jeziku, ker ta jezik je notrajni uradni jezik sodišč. Danes pa je stopila na mesto pismene pravde javna ustna obravnava, in le posvetovanje senata je tajno. Pri tej javni ustni obravnavi nima nič opraviti notranji uradni jezik sodišč, in veljati mora kot obravnovalni oni deželni jezik, katerega se stranke poslužujejo v pravdi. Pri posvetovanju senata, ki je tajno, se sodni dvor, če hoče, posluži makari kinežkega jezika; kar se godi za kulisami senata, nas nič ne briga, — pač pa to, kar se javno v pričo strank razpravlja. Posledica temu je, da se mora pri obravnavah na sodnih dvorih v pravdah, v katerih se stranke poslužujejo izključno slovenskega jezika, — oklicati pravdno stvar, poročati, proglasiti sklepe in konečno razsodbo ter slednjič zapisnik edino le v slovenskem jeziku; kajti vse to se vrši javno pred strankami, katere so upravičene poslušati in razumeti, kar se čita in proglaša, eventuelno popravljati in protestovati proti temu, kar resnici ne odgovarja — da zamorejo svoje predloge staviti".

Prevladavala je skozi in skozi menšèina pri obravnavi, le malce, malce pravice se je dalo slovenskemu jeziku, in vendar je „Slov. Nar." dopisnik trdil, da zmaga pravice je dognana.

Doseglo se ni torej nič! Pač, velika slovenska popustljivost pri tej obravnavi je prinesla sodnemu dvoru vspeh, da je dokončal slovensko pravdo v nemškem jeziku! Vrgla se je le drobtinica slov. jeziku, radi katere ni proslavljati nikake zmage, ker take ni bilo, pač pa bodo morali Slovenci biti boj za ravnopravnost pri nadsodišču v Gradcu še dalje prav tako, kakor so ga doslej.

Radi bi poznali človeka, ki bi se zadovoljil s tako „zmago".

„Domovini" pa mora biti hvaležen vsakdo, da je pojasnila to zadevo, katera se je od druge strani proslavljala kot „zmaga pravice" — v prilog nemškemu jeziku!

Henneberg-Seide 1

von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus.** Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Wilhelmov obliž.

Ta obliž, kateri se izdeluje izključno le v lekarni **Franca Wilhelma** v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko) se rabi z dobrim vspehom v vsakem slučaju, ko se sploh rabi kak obliž. Posebno koristen je pa pri starih, nevnetljivih bolečinah, kakor pri kurjih očesih, roženici, ozeblih udih in pri zastarelih turih. Dotično bolno mesto se očisti, potem se obliž namaže na kos tofeta ali usnja in se nanj položi.

Cena zavitku 40 kr., 12 zavitkov 4 gl., 5 ducetov, ducet po 3 gl. 50 kr.

Manje kot 2 zavitka, katera staneta poštnine prosto 1 gld. a. v., se ne razpošilja. IV

„Stara mamica še meni!" je geslo letošnje Kathreinerjeve slike. Ta tvrdka, ki je danes znana po vsem svetu, nam podaja že celo vrsto let za novo leto novo plakatno sliko, ki je vedno bolj dražestno in prikupljivo sestavljena. Občinstvo jo vselej težko pričakuje in je ob jednem tako prijetno iznenadeno da proti koncu leta že po prodajalnicah popraša: „Kaj nam pa prinese Kathreiner za novo leto?" Vprašanje je pač opravičeno, kajti vedno težje je podajati kaj novega in izvirnega za priporočanje Kathreiner-Kneippove sladne kave. In vendar se to omenjeni tvrdki vedno posreči. Letošnja slika z imenovanim geslom nam kaže prijazno se smehljajočo mamico, ki je ravno prav zadovoljno sedla k popoldanski kavi, ko prihiti viharno mali vnuk, najbrže z vrta, z rudečim jabolkom v žepu, in zahteva s prav zapeljivim smehljanjem istotako svojo porcijo kave: „Stara mamica še meni!" Pogled stare mamice, dobrovoljni, prijazni izraz na častitljivem obličju kaže notranji čut in razumnost gotovo odličnega umetnika, ki je izvršil to prikupljivo podobe, katera je jako obogatila našo „cestno galerijo slik", in katera ob jednem najbolj priporoča stvar samo, Kathreiner-Kneippovo sladno kavo. 1

Naznanilo.

Podpisana naznanjata slavnemu občinstvu da imata

veliko zalogo usnja

v Solkanu in v Črničah,

vse usnje je domači izdelek ter po jako nizkih cenah. Priporočata se svojim rojakom v mestu in na deželi za blagohotna naročila ter zagotavljata dobro in trpežno blago ter točno postrežbo.

Z najodličnišim spoštovanjem

Anton Gorbic, v Solkanu, **Josip Kosovel,** v Črničah.

Stavbinski razpis.

Za zgradbo

nove ljudske šole v Postojni

se bode oddala izvršitev sledečih del z oskrbitvijo vsega pripadajočega gradiva:

1.	Zidarsko delo, proračun.	na gl.		29.923·60
2.	Kamnoseško delo	„	„ „	2.679·35
3.	Tesarsko delo	„	„ „	2.740·85
4.	Strešno delo	„	„ „	828·—
5.	Kleparsko delo	„	„ „	796·30
6.	Dobava železa	„	„ „	3.176·80
7.	Dobava kamenine	„	„ „	312·70
8.	Mizarsko delo	„	„ „	4.247·80
9.	Ključavničarsko delo	„	„	1.874·50
10.	Steklarsko delo	„	„ „	619·12
11.	Pleskarsko delo	„	„ „	485·—
12.	naprave za kurjavo	„	„ „	1·430·—
13.	„ „ ventilacijo	„	„	204·—
14.	Slikarsko delo	„	„ „	410·—
15.	Tapetarsko delo	„	„ „	161·60
16.	Mehanično delo	„	„ „	182·—
17.	Za nadpisne table	„	„ „	107·—
		Skupaj gld.		50.178·62

Stavbeni načrt in proračun stroškov, splošni in posebni stavbinski pogoji so razloženi v občinski pisarni na vpogled ter se bode stavba na podlagi istih oddala.

Ponudbe naj se torej raztezajo na vsa dela tega razpisa.

V varnost vzdržanje ponudbe ima se taisti pridejati varščina v znesku 2500 gld. v gotovini branilnih knjižicah ali pripravnih vrednostnih papirjih, ki se računajo po kurzni vrednosti, vendar ne nad nominalno vrednostjo.

V ponudbi se ima navesti v številki in besedah ponuderi znesek oziroma popust na proračunjenih zneskih.

S kolekom 50 kr. kolekovane zapečatene pismene ponudbe imajo zadržati ime in priimek, bivališče in dan ponudnikov ter izrečno zagotovilo, da pozna ponudnik vse določbe stavbinske oddaje in da se zaveže za slučaj izdražbanja iste natančno izpolnjevati in da prizna tudi pravico krajnega šolskega sveta do izgovorjenih konvencijonalnih kazni.

Tako urejene pismene ponudbe naj se označijo od zunaj na zavitku poleg naslova kot „ponudba za šolsko stavbo".

Ponudbe se imajo poslati zadnjič do 5. svečana 1899. na podpisani krajni šolski svet, kateri si pridržuje pravico, odločiti se za eno ali drugo vloženih ponudb.

Krajni šolski svet v Postojni

dne 5. januvarija 1899.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd., vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarne črk na perilo. (P. cl.)

Naznanilo.

Podpisano **„Društvo za prodajo umetnih gnojil in kemičnih izdelkov za trtorejo v Gorici"** v ulici Contavale štv. 2 blizu kavarne Schwarz, sprejema podpise za nabavo naslednjih izdelkov:

I. Čisti angleški bakreni vitrijol 99% gld. 24·80 za 100 Kl.

II. Najfineje zmleto žveplo, več vrst gld. 7 za 100 Kl.

III. Cilski solitar 95% solitra gld. 11 za 100 Kl.

IV. Mineralni superfosfat (prah za suhe senožeti 11—14% gld. 3·50 za 100 Kl.

V. Kisli žveplenski kali 95% čistote gld. 12·— za 100 Kl.

Cene se razumejo franko iz naše zaloge v ulici Contavale štv. 2, blizu kavarne Schwarz. Podpise sprejema se vsaki dan od 8 zjutraj do večera.

Pogoji: Ker vemo, da je zdaj čas, v katerem vsaki posestnik nima denarja na razpolaganje se ne zahtevajo predplačila.

Bakreni vitrijol in žveplo se bode oddajalo meseca aprila; v zalogi je že cilski solitar, mineralni superfosfat (prah za suhe senožeti) in kisli žveplenski kali.

V Gorici, meseca januvarija 1899.

Društvo za prodajo umetnih gnojil in kemičnih izdelkov za trtorejo v Gorici.
V ulici Contavale štv. 2, blizu kavarne Schwarz.

Citrarji vdobé 4 komade in katalog zastonj pri J. Neunkirchner, Görkau, Češko.

Edna soba ali dve s pohištvom se dajo v najem s 1. marcem. Na razpolago je tudi kuhinja. Več se izvé v ulici Morelli štv. 5.

Pri gospej baronici Thoemel v Pevmi dobivajo se v veliki množini in po jako nizkih cenah

kolči trte Riparia Portalis.

Svoji k svojim!

Priporočam veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele svojo lepo urejeno

brivnico

na Travniku štev. 21, zraven Paternollijeve knjigarne in ioterije.

Obljubuje točno in hitro postrežbo, se toplo priporočam udani

68—3 Anton Pucelj.

Ivan Premrou

trgovec z jedilnim blagom

v ulici Parcar štev. 10 (v Podturnu) v Gorici.

Priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Obljubuje točno in hitro postrežbo.

Valentin Ferjančič, sedlar in jermenar

v Gorici

v Vrtni ulici v h. g. grofa Thurna

(nasproti otvoritvenu trgu)

naznanja slav. občinstvu, da kot

sedlarski in jermenarski obrtnik v Gorici

izdeluje **vsakovrstne konjske vprege** in oprave bodisi za **elegantno in težko vožnjo** kakor tudi **priproste vprege**, katere so v rabi pri gosp. kmetovalcih v okolici in vsej deželi; prodaja in izdeluje vsakovrstne priproste in elegantne jahalne priprave za meščanstvo in uniformo. Ima zbirko potovalnih priprav, namreč **kovčegov, torbic**; vseh potrebščin za pse; biče itd. — Sprejema vsako naročilo in popravo od najpriprostejšega in najfinejega. — V svoji zalogi ima vse v to stroko spadajoče izdelke, da lahko postreže z vsim bodisi kmeta kakor tudi gospoda, po najzmernisi ceni točno in z vso natančnostjo. — Ker se čuje glas med občinstvom, da moja delavnica izgleda preelegantno, da bi postregla priprostega kmeta, zagotavljam slednjič, da sem pripravljen vsak čas postreči vsakega, ne glede na stan, najuljudneje in pošteno, tako, da vsak odjemalec zadovoljen zapusti mojo delavnico, kar me bo najbolj priporočalo.

Krojaški mojster

Franc Čufer v Gorici

ulica Sv. Antona štv. 1.

Izdeluje vsakovrstne obleke za možke

po meri, bodisi fine ali priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa častiti duhovščini, učiteljem in učencem ljudskih in srednjih šol ter ostalemu občinstvu za obila naročila.

Umetno gnojilo „Kopros"

pripravljeno od **Jak. Henrika Huber**, kemika v Trstu.

Zaloga in prodaja

pri

Ernestu Stecker v Gorici, Židovska ulica štv. 1.

Na zahtevanje se pošiljajo programi zastonj.

Dobi se povsod **Sarg's Kalodont** **pripoznano najbolje sredstvo za čiščenje zob.**

Prva slovenska trgovina z železjem

v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega **štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene** in **medene pločevine, orodja za razne obrti** in **pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi** in **predpečnike, nagrobne križe.**

Vsakovrstne **okove za pohištvo** in **stavbe.** Prevzemata vse naročbe za **vsakovrstne stavbe** in **druga podjetja.**

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. priviligovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. **Nussbaum-a** v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga **Portland** in **Roman-Cementa, kmetijskih strojev** iz prvih tovarn.

Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Jurij Mose v Gorici

trgovec z manufakturnim (krojnim) blagom

v Raštelu št. 7-8

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih, svilnatih in bombažastih snovij za vsaki letni čas ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta. Najnovejše moderno blago in perilo za vsaki stan, bodisi duhovnike, učitelje, uradnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje ter pogrinjal, vsakovrstnih volnenih plaht itd.

Vse blago prodaja po tako nizki ceni, da se ne boji tekmovalcev. 102

Kuštrin Anton

trgovec

z jedilnim blagom

Gosposka ulica št. 23.

Priporoča svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako nizkih cenah.

Ima zalogo vsakovrstnega olja, navadnega in najfineje vrste «Luka».

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 klg. naprej.

Obljubuje točno in hitro postrežbo.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom

v Stolni ulici št. 2. v Gorici

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v 64 Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primeso iz tovarne ARNOLD & GUTMANN z Dunaja. Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

Domača slovenska gostilna

Fran Valetič

v Trstu v ulici Solitario št. 12

toči dobro, črno in belo

vipavsko, istrsko in okoličansko vino.

Daja se tudi vino na debelo krčmarjem in družinam po znižani ceni. — Kuhinja je preskrbljena z vsem potrebnim.

Postrežba točna. Cena primerna,

Za mnogobrojni obisk se priporoča udani

Fran Valetič, krčmar.

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica in **edina mehanična popravljalnica šivalnih strojev.**

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške** in **samokrese.**

Peter Princič,

zadružni krčmar vinarskega in sadjarskega društva v Gorici v ulici Sv. Klare štv. 7, toči

izvrstna vina te zadruge

in ima vedno dobro kuhinjo, katera postreže goste z mrzlimi in gorkimi jedili v vsakem času dneva.

Priporoča se svojim rojakom v mestu in na deželi za mnogobrojen obisk. Obljubuje točno postrežbo in jako ceno.

OGLAS.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem po 17-letnem praktičnem svojem delovanju v prvih goriških izdelovalnicah uteč otvoril

v Semeniški ulici štev. 8

lastno zalogo z **izdelovalnico tehtnic raznovrstnih sistemov in višine,** v kateri izvršujem **vsa naročila, ki spadajo to stroko,** kar najhitreje in po najnižji ceni. Reference o izvršenem delu more dati slavno županstvo v Št. Andrežu, kjer sem izdelal občinsko tehtnico.

Prevzemam v mehanično popravo vsakovrstne uteže, kolesa, šivalne stroje in slične reči.

Imam **glavno zalogo koles prvih amerikanskih sistemov,** katera so **pripoznana najboljša.** — Vedno pripravljen na izvršitev se beleč udani

KAROL KOMEL,
v Semeniški ulici številka 8

20—2